280186
11.1.1979

13

Ki
K-203

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN

PLEIN 23 – 'S-GRAVENHAGE – TEL. 614941

Aan de Minister-President
Voorzitter van de Raad
van Ministers

MINISTERRAAD 12 JAN. 1979 /4e Aanv. met aandekening

Dienstonderdeel: Directie Integratie Europa

Datum: 10 januari 1979

Onderwerp: Conclusies van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen d.d. 9 januari 1979.

Kenmerk: DIE-6307

TER BEHANDELING IN DE MINISTERRAAD D.D. 12 JANUARI 1979.

./. Hierbij doe ik U toekomen de conclusies van de vergadering van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen op 9 januari 1979.

Spoedshalve zend ik afschrift dezes rechtstreeks aan de leden van de Ministerraad en aan alle Staatssecretarissen toe.

DE STAATSSECRETARIS VAN BUITENLANDSE ZAKEN,

© NA, 2.02.05.02 (Arch. MR) (Nationaal Archief, Den Haag), inv. nr. 2673
http://resources.huygens.knaw.nl/europeseintegratie/doc/201227

Conclusies van de Coördinatie Commissie voor Europese Integratie- en Associatieproblemen van 9 januari 1979.

De Coördinatie Commissie heeft op 9 januari 1979 de navolgende agenda behandeld:

Voorbereiding van de Algemene Raad van 15/16 januari.

1. Stand van zaken met betrekking tot de problematiek inzake de inwerkingstelling van het EMS
2. Joegoslavië
3. Euratom-Australië
4. Concertatie met het Europees Parlement inzake het Regionaal Beleid
5. Concertatie met het Europees Parlement inzake de verordening betreffende de niet-geassocieerde landen
6. Suggesties voor de Raadszittingen in februari en maart a.s.
7. Invloed van de uitbreiding op de betrekkingen met derde landen in het M.Z.-gebied

De aandacht van de Ministerraad moge worden gevestigd op de stand van zaken met betrekking tot de problematiek inzake de inwerkingstelling van het EMS zoals omschreven onder punt 1 hierna, alsmede op punt 6. Voor het overige zou de Ministerraad de navolgende conclusies en overwegingen kunnen goedkeuren.

Voorbereiding van de Algemene Raad van 15/16 januari.x)

1. Naar aanleiding van het uitstellen van de Landbouwraad van 15 januari ontstond in de Coördinatie Commissie een algemene gedachtenwisseling omtrent het Franse optreden om de inwerkingtreding van het EMS afhankelijk te stellen van de afschaffing van de monetair compenserende bedragen (m.c.b.'s) in het landbouwbeleid van de EG.
Onder deze m.c.b.'s wordt verstaan het systeem van heffingen en toeslagen waarmede de invloed van schommelingen in de valuta's van de Lid-Staten op de prijs van de landbouwproducten van de Gemeenschap binnen de Gemeenschap wordt geneutraliseerd. Aangezien de toepassing van dit systeem afbreuk doet aan de eenheid in de landbouwmarkt vormt de al dan niet geleidelijke opheffing daarvan reeds geruime tijd punt van overleg binnen de Gemeenschap. Het systeem bevordert dat de hiervoor ter beschikking gestelde Gemeenschapsmiddelen vooral toevloeien naar landen met de sterke valuta zoals de BRD en de Benelux-landen. In feite bevordert het een zekere bedreiging van de Franse landbouwmarkt door de Duitse productie die mede dank zij de m.c.b.'s beter kan concurreren. Het lijkt derhalve verklaarbaar dat de Fransen aan het instellen van het EMS - dat immers de schommeling van de valuta's aan banden beoogt te leggen - de wens tot afbraak van de m.c.b.'s verbinden. Bovendien werd gemeend dat de Franse Regering zich met deze wens ten aanzien van het landbouwbeleid - dat altijd een van de belangrijkste motivaties voor het Franse lidmaatschap van de EG heeft geleverd - in haar binnenlandse politiek een betere legitimatie geeft voor haar Europese beleid. Een geheel andere verklaring voor het Franse optreden zou kunnen zijn dat Parijs door het stellen van onvervulbare voorwaarden alsnog van het EMS in de overeengekomen vorm af wil komen.

De problematiek van de afbraak kent 2 hoofdelementen, te weten een verbod van nieuwe m.c.b.'s (met als terugvalpositie een verplichting van de afbraak van nieuwe m.c.b.'s binnen een termijn van 12 maanden) en de afbraak van reeds langer bestaande m.c.b.'s in een vast ritme binnen een termijn van 3 jaar. In het bijzonder dit laatste element levert moeilijkheden op voor de landen met sterke valuta's; de afbraak impliceert bijvoorbeeld voor de BRD binnen diezelfde periode een afbraak van de prijs voor de Duitse landbouwproducten met 10,5 %. Deze vermindering zou niet kunnen worden goedgemaakt in de jaarlijkse prijsrondes in de Landbouwraad, aangezien het in het voornemen ligt om ter bestrijding van de overschotsituaties en het tegengaan van de groei van de kosten van

x) Naar thans vernomen wordt zal de zitting van de Algemene Raad waarschijnlijk worden uitgesteld tot 22 januari.

het landbouwbeleid bij de volgende prijsrondes een nullijn te hanteren. Behalve voor de Bondsrepubliek zal het ook voor Nederland bezwaarlijk zijn door de afbraak van de m.c.b.'s tot een daadwerkelijke prijsverlaging van de opbrengsten van de Nederlandse landbouwproductie te komen. Zijdens het Ministerie van Landbouw werd evenwel gemeend dat een aantal compensatiemogelijkheden voorhanden zijn die uitkomst zouden kunnen brengen. Zijdens het Ministerie van Financiën werd opgemerkt de vraag of er wel compensatie dient plaats te vinden preliminair te willen beschouwen. Overigens is de Nederlandse Minister van Landbouw bereid om desgewenst als middelaar te fungeren tussen de Franse en de Duitse standpunten. De Nederlandse positie in deze materie zou zich daartoe lenen. Zijdens het Ministerie van Financiën werd vervolgens nog opgemerkt dat het begrip voor de Franse situatie niet dusdanig zou dienen te zijn dat de koppeling welke door dat land wordt gelegd tussen het EMS en de MCB-problematiek wordt ondersteund. Aangezien de inwerkingtreding van het EMS in deze het zwaarste belang geacht wordt, zou uitdrukkelijk tegen die koppel dienen te worden geageerd. Van andere zijde werd wel enige verdienste gezien in het Franse "brinkmanship" indien hiermede werkelijk enige vordering kon worden gemaakt met de afbraak van de m.c.b.'s en mits uiteraard niet echt schade werd toegebracht aan de monetaire samenwerking. Dit zou op het ogenblik nog niet duidelijk zijn.
Tenslotte werd nog gewezen op de Britse weerstand tegen het afbreken van de m.c.b.'s vanwege de verhoging van de consumentenprijzen welke daarvan het gevolg zou zijn. Dit zou ernstig afbreuk doen aan het Britse anti-inflatiebeleid. Tentatief werd terzake opgemerkt dat bij een niet meedoen van het VK aan het EMS en het handhaven van een zwevende koers, het voor dat land uiteraard niet mogelijk zou zijn de m.c.b.'s in een gefixeerd ritme af te breken.
Gemeend werd tenslotte dat deze problematiek later in januari weer bezien zou moeten worden in verband met de landbouwprijzen 1980 waarvoor de Commissie medio januari de voorstellen zal opleveren.

Gelet op het bovenstaande besloot de Coördinatie Commissie een positie terzake eerst in een latere vergadering te bepalen. Inmiddels zou wel in het Comité van PV's aan het Voor-

zitterschap kunnen worden gevraagd hoe dit de onderhavige impasse denkt te doorbreken. Tevens zou t.g.v. het aanstaande bezoek van de Franse Minister van Buitenlandse Zaken, getracht moeten worden de ware motieven voor het Franse standpunt te doorgronden.

2. Joegoslavië.

Conform het besluit van de Algemene Raad van 18/19 december ligt het in het voornemen het mandaat voor de onderhandelingen thans zo spoedig mogelijk af te ronden. Dit zou zo mogelijk reeds dienen te gebeuren in de bijeenkomst van de werkgroep avant de Raadszitting.

In aanvulling op de eerdere conclusies meende de Coördinatie Commissie dat van Nederlandse zijde in Raadskader aandacht kon worden gevraagd voor het belang dat de Gemeenschap heeft bij het doorvoerverkeer door Joegoslavië, in het bijzonder wanneer Griekenland eenmaal een Lid-Staat van de Gemeenschap is geworden.
Wat de vorm van het akkoord betreft werd gemeend dat deze afhankelijk diende te zijn van de inhoud. Dit aspect zou wel zorgvuldig dienen te worden behandeld, mede gelet op de belangstelling die dit heeft van het Nederlandse Parlement.

3. Euratom-Australië.

Op dit punt vond geen discussie in de Coördinatie Commissie plaats. Verwezen werd naar de eerdere conclusies terzake.

4. Concertatie met het Europees Parlement inzake het Regionaal Beleid.

Het was de vergadering niet geheel duidelijk of op dit punt nog een meningsverschil met de Franse delegatie in de Raad bestaat dan wel dat deze laatste slechts een voorbehoud heeft gelegd omdat zij eerst de overeenstemming omtrent het Raadsstandpunt inzake de concertatie ten aanzien van de verordening betreffende de niet-geassocieerde landen wil afwachten.

De Coördinatie Commissie verwees terzake naar haar eerdere conclusies.

5. Concertatie met het Europees Parlement inzake de verordening betreffende de niet-geassocieerde landen.

Bij deze aangelegenheid gaat het om de rol van het Europees Parlement bij het vaststellen van algemene beleidslijnen voor de jaarlijks toe te kennen hulp (artikel 9). Hierbij is een compro-

mis voorhanden waar uitsluitend Frankrijk zich nog tegen verzet. Voorts is aan de orde de beheerscomitéprocedure, welke fungeert bij de tenuitvoerlegging van de hulp door de Commissie (artikel 14). Hierbij is vooral de Nederlandse positie van belang, welke erin voorziet dat de Raad in deze beheerscomitéprocedure het laatste woord heeft, doch dat- indien zij daarvan geen gebruik maakt - de Commissie niet wordt geblokkeerd.

De Coördinatie Commissie overwoog dat aangezien de meningsverschillen nog steeds zeer diep liggen, het niet waarschijnlijk is dat in de komende Raad terzake vorderingen zullen worden gemaakt. Zij acht dit echter niet ongunstig, aangezien het beter lijkt dat deze problematiek eerst opgelost wordt in de Lomé-onderhandelingen. Aldus wordt een betere positie gecreëerd om het Nederlandse standpunt vervolgens te realiseren ten aanzien van de onderhavige richtlijn, de hulpverlening aan de M.Z.-landen en in de voedselhulp. Met het oog hierop acht zij het noodzakelijk haar conclusies van 14 november en 12 december onverkort te handhaven.

6. Suggesties voor de Raadszittingen in februari en maart a.s.

De Coördinatie Commissie meende dat van Nederlandse zijde onder dit agendapunt zo nodig een accent kan worden gelegd op behandeling van de staalproblematiek, op de onderhandelingen met Joegoslavië en op het visserijbeleid. Tevens zou Nederland met verwijzing naar zijn optreden in de Raad van 18/19 december dienen te vragen om een behandeling van de "parallelle actie" teneinde een uitspraak terzake van de Raad te verkrijgen. Nederland zou tijdens dit agendapunt tevens de wenselijkheid dienen te stellen van een gedachtenwisseling met betrekking tot de besteding van de EOF-gelden. Ter voorbereiding van deze gedachtenwisseling in de daaropvolgende Raad zal het Ministerie van Economische Zaken in interdepartementaal overleg een nota opstellen voor de Coördinatie Commissie.

Het Ministerie van Buitenlandse Zaken acht het voorts van belang, uitgaande van de omstandigheid dat de komende Europese Raad in het bijzonder de landbouwproblematiek zal bespreken, dat een algemene en fundamentele discussie terzake in de Algemene Raad ter voorbereiding van dit punt wordt aangegaan. Hierbij zou het Commissiedocument dat aan de Europese Raad van december 1978 werd voorgelegd, een rol kunnen spelen. Zijdens het Ministerie van Landbouw en Visserij werden op dit punt twijfels te berde gebracht en werd een nader oordeel terzake van de Minister van Landbouw in de Ministerraad in het vooruitzicht gesteld.

7. <u>Invloed van de uitbreiding op de betrekkingen met derde landen in het M.Z.-gebied.</u>

De EG-Commissie heeft, daartoe uitgelokt van Franse en Britse zijde, een studie in het vooruitzicht gesteld van de hierbedoelde effecten en daarbij opgemerkt dat dit enige tijd zal nemen. De vraag doet zich voor in hoeverre deze studie toegelaten kan worden een vertragende werking uit te oefenen op de gang van de onderhandelingen met Spanje.

De Coördinatie Commissie meende dat een beleidsrelevante studie terzake zijn nut heeft, mede gelet op de vragen welke ook van Nederlandse zijde zijn gestelde aangaande de hierbedoelde effecten. Deze studie zou naast analyses ook oriëntaties voor een gedragslijn moeten bevatten. Naar de opvattingen van de Coördinatie Commissie zou deze studie echter niet als excuus voor de Raad mogen functioneren om het tempo van de onderhandelingen en de voorbereidingen daarvoor op te houden.

DGES, 9 januari 1979